

A Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság a személyesen eljár felperes neve (**felperes címe.**) felperesnek a Bódis Ügyvédi Iroda **alperesi képviselő címe.**) által képviselt alperes neve (**alperes címe.**) alperes ellen, munkaviszony jogellenes megszüntetésének jogkövetkezményei iránt indított perében a Salgótarjáni Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 3.M.74/2019/5. számú ítélete ellen az alperes 6. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán meghozta az alábbi

í t é l e t e t

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletének nem fellebbezett részét nem érinti, a fellebbezett részében helybenhagyja.

A fellebbezési illetéket az állam viseli.

Az ítélet ellen további fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

A fellebbezés alapjául szolgáló tényállás

- [1] Az elsőfokú bíróság a Balassagyarmati Törvényszék 15.Mf.20.366/2019/8. számú végzése alapján, a megismételt eljárás során az alábbi tényállást állapította meg. A felperes 2016. augusztus 1. napjától állt az alperes alkalmazásában munkaviszony keretében, épületgondnoki munkakörben. Munkaköre ellátásához rendszeresen használta az alperes tulajdonában álló gépjárművet. **B.F-né** a **...i** ingatlanában elvégzendő felújítási munkákra szóbeli megbízást adott a felperesnek, melynek részét képezte a burkolási munkák elvégzése is. A burkoláshoz szükséges járólapot a felperes 2017. október 13. napján szállította le **...ra**, a munkát **P.S-né** végezte el. **B.F-né**, miután észlelte, hogy az ingatlanában felhasznált járólap hasonló az **...i** Önkormányzat színpad építésénél beépített járólaphoz, megjelent az **...i** ... Önkormányzati Hivatalban és jegyzőkönyvbe foglaltan előadta, hogy megbízta a felperest a felújítási munkálatok elvégzésével.
- [2] Az alperes ezt követően a felperes munkaviszonyát 2018. április 5. napján azonnali hatályú felmondással megszüntette. A felmondás indokolása szerint a felperes az Önkormányzat tulajdonát képező öt doboz csempét eltulajdonított, melyet az önkormányzat kisbuszával elszállított és beépített egy **...i** családi házba. Ezzel olyan súlyos, szándékos az önkormányzat tulajdonát sértő kötelezettségzegést valósított meg, mely szükségessé tette munkaviszonyának azonnali hatállyal történő megszüntetését. Egyúttal intézkedett a felperes részére szabadságmegváltás jogcímen járó összeg kifizetése iránt, amely nyolc munkanapra összesen bruttó 36.100 forint összegben került kifizetésre. Felperes részére alperes 30.000 forint illetményelőleget folyósított, melyből 800 forint került visszafizetésre. A munkáltató a munkaviszony megszüntetéséhez kötődő kifizetésekből levonásba helyezte az előlegből még vissza nem térített összeget.
- [3] Az elsőfokú bíróság által megállapított többlet-tényállás szerint az Önkormányzat az örhalmi sportpályán lévő színpad burkolásához - számlával igazoltan - 66,42 négyzetméter burkolólapot

vásárolt, amelyből 45,3 négyzetméter került felhasználásra. A felperes színpadépítési munkálatokkal volt megbízva, ahonnan a burkolólapokból hiány keletkezett. A fel nem használt anyagot a felperes szállította vissza az önkormányzathoz. A **K.R.**- dal felvett jegyzőkönyv alapján a sportpályán épített színpadhoz 43,6 négyzetméter járólap felhasználásra került sor az anyagfelhasználás ellenőrzésekor 13 doboz maradék burkolólapból 6 doboz volt meg. A hiányt az Önkormányzat 2018. februárjában észlelte, intézkedést azonban nem tett, tettenérés nem volt.

A felperes keresete az alperes ellenkérelme

- [4] A felperes a kereseti kérelmében az alperesnél fennálló munkaviszonya jogellenes megszüntetése jogkövetkezményeként a Munka Törvénykönyvéről szóló, 2012. évi I. törvény (Mt.) 82.§ (4) bekezdésében foglaltak alapján a felmondási időre járó távolléti díj megfizetését kérte bruttó 90.200 forint összegben, valamint 2018. április hónapban ledolgozott 4 munkanapra járó bruttó 9.025 forint elmaradt jövedelem és a szabadságmegváltás címén bruttó 36.100 forint megfizetését.
- [5] Az alperes az ellenkérelmében a felperes keresetének elutasítását kérte. Álláspontja szerint az azonnali hatályú felmondás indokai között az eltulajdonítás és az elszállítás tényállítás valós, melynek kapcsán a munkáltató okszerűen hivatkozott az Mt. 78. § (1) bekezdés a) pont szerinti minősített kötelezettségszegésre. Az alperes a perben elismerte, hogy a beépítésre vonatkozó indokolás nem valós.

Az elsőfokú bíróság ítélete

- [6] Az elsőfokú bíróság kötelezte az alperest, hogy a felperesi munkaviszony 2018. április 5. napján történt jogellenes alperesi megszüntetésének jogkövetkezményeként fizessen meg a felperesnek bruttó 90.250 forint 30 nap felmentési időre járó távolléti díjat, a fenti összeg után kamatot, 10.390 forint tanúdíjat. A bíróság rendelkezése szerint a perben felmerült költségeket a felek maguk viselik, a fentieket meghaladóan a keresetet elutasította.
- [7] Az elsőfokú bíróság a felperes keresetét részben megalapozottnak találta.
- [8] A felperes terhére rótt eltulajdonítási cselekmény körében a bíróság értékelte többek között azt, hogy a munkáltató nyilvántartást nem vezetett, a járólap őrzésével a felperes nem volt megbízva, a járólap tárolására szolgáló raktár kulcsához a felperesen kívül más is hozzáfért. Az elsőfokú bíróság teljes bizonyossággal nem tudta megállapítani, hogy az Önkormányzat által vásárolt járólapok tárolása és felhasználása a színpad építése során és azt követően hogyan történt és az a munkavégzés befejezése után, illetve a felmondás közlésekor milyen mennyiségben maradt meg. Az anyagok számbavételére a munkavégzést követő hat hónap elteltével került sor. A bíróság álláspontja szerint a burkolólap csomagoló anyagán túl egyéb, az alperesi tulajdonjogra vonatkozó bizonyítási eszköz hiányában önmagában a műszaki paraméterek egyezősége nem bizonyítja, hogy a **B.F-né** lakásába az alperes tulajdonát képező járólapok kerültek beépítésre.
- [9] Az azonnali hatályú felmondásban az alperes nem önálló felmondási okként jelölte meg a gépjármű magáncélú használatát arra kizárólag burkolólapok elszállítása indokkörében hivatkozott. Az elsőfokú bíróság nem fogadta el a felperes azon állítását, 2012. október 13. napját nem járt **B.F-né** lakásánál, mivel **M.R.** és **B.F-né** egybehangzó tanú vallomása alapján tényként lehetett megállapítani ennek ellenkezőjét. A felperes által vezetett menetlevére hivatkozást sem tudta a fenti egybehangzó tanúvallomásokra tekintettel elfogadni. Az alperes tulajdonát képező gépjármű

magáncélú használata egy alkalommal 2017. október 13. napján került bizonyításra. Az elsőfokú bíróság álláspontja szerint az alperes a rajta fennálló bizonyítási teher ellenére nem bizonyította, hogy a felperes fenti magatartása lényeges kötelezettségszegésnek minősül-e, és azt jelentős mértékben megszegte volna, és ezáltal egy alkalommal elkövetett kötelezettségszegés megalapozta volna az azonnali hatályú felmondást. Az elsőfokú bíróság hivatkozott az EBH 2018. M.18. számú határozatára, mely szerint a munkavállaló terhére rótt kötelezettségszegés súlyát mindig az adott munkakör és a helyzet alapján kell értékelni. A felperes szándékosan azt a lényeges kötelezettségszegést valósította meg, hogy a munkavégzését szolgáló gépjárművet nem az alperes céljaira használta. Azonban a bíróság perbeli tényállási elemek egyenkénti és együttes vizsgálata mellett a rendelkezésre álló bizonyítékok együttes értékelésével és mérlegelésével határozott úgy, hogy a felmondás indoklásában rögzített cselekmény egy alkalommal valósult meg, mely önálló felmondási indokként sem volt alkalmas a lényeges kötelezettségszegés jelentős mértékű megszegésének a bizonyítására.

- [10] Az elsőfokú bíróság ítéletének indokolása szerint az alperesnek a bizonyítási eljárás során nem sikerült bizonyítania az alperesi tulajdonra a felperesi eltulajdonításra és az eltulajdonított burkolólap elszállítására vonatkozó felmondási okok valóságát. Az alperes a perben elismerte, hogy a beépítést nem a felperes végezte, így ezen felmondási indok sem valós. A bíróság a fentiek alapján a felmondási időre járó távolléti díjnak megfelelő bruttó 90.250 forint megfizetésére kötelezte az alperest, az illetményelőleg visszafizetésével kapcsolatos kereseti kérelmet jogalap hiányában elutasította.

A fellebbezés és a fellebbezési ellenkérelem

- [11] Az ítélet ellen az alperes terjesztett elő fellebbezést, amelyben a felperes keresetének elutasítását és perkoltségben történő marasztalását kérte. Az Ítéletábrla felülbírálati jogkörét a polgári perrendtartásról szóló, 2016 évi CXXX. törvény (Pp.) 371. § c) pontja alapján a Pp. 369.§ 3 bekezdés c) és d) pontjára alapította. Anyagi jogszabálysértésként megjelölte az Mt. 78.§ (1) bekezdés a) pontját, miszerint az elsőfokú bíróság tévesen mérlegelte úgy a felperes cselekményét (az alperesi önkormányzat tulajdonát képező gépkocsit munkaidőben saját célra használta az alperes tulajdonát képező üzemanyag-felhasználásával) hogy az nem minősül lényeges és jelentős mértékű kötelezettségszegésnek, ezért indokolt a másodfokú eljárásban a rendelkezésre álló bizonyítékok felülmérlegelése.

Az alperes hivatkozott a Balassagyarmati Törvényszék végzésére, mely szerint az kifejezetten annak vizsgálatát írta elő az elsőfokú bíróság számára, hogy a munkáltató tulajdonát képező gépkocsi engedély nélküli saját célú használata olyan súlyú kötelezettségszegésnek minősül-e, amely megalapozza az azonnali hatályú felmondást. Az alperes nem tartotta helytállónak azt az elsőfokú ítéleti megállapítását, miszerint nem bizonyította, hogy az alperes tulajdonát képező gépkocsi jogtalan használata lényeges kötelezettségszegésnek minősül a felperes részéről. A munkáltató bizonyítási terhe arra a tényre vonatkozott, hogy a felperes a rábízott hivatali gépjárművet jogellenesen saját céljaira használta. Ez a tény bizonyítást nyert, a bíróság ezt megállapította. Megítélése szerint a munkavállaló szándékosan használta magáncélra az alperesi magán munkáltató tulajdonát képező gépkocsit, hiszen azzal a célzattal ment ...ra, hogy öt doboz burkolólapot leszállításon. Súlyosító elemeként értékelhető az a felperesi magatartás, hogy az általa vezetett menetlevélen ebben az időpontban más utazást jelölt meg. Hivatkozott arra, hogy a munkavállaló lényeges munkaköri kötelezettsége, hogy a munkáltató által rendelkezésre bocsátott munkaeszközt a munkáltató érdekében, a munkáltató javára kell használnia és azt nem veheti igénybe saját céljaira. Előadta, hogy a munkaviszonynak van egy bizalmi eleme munkáltató részéről, amikor egy adott esetben nagy értékű eszközt rábízik munkavállalójára abból a célból, hogy azzal kizárólag a munkáltató javára

végezzen munkát. Ebben a körben hivatkozott a Legfelsőbb Bíróság Büntető Kollégiumának BK 95-ös számú véleményére, és az alapján álláspontja szerint a felperes által kifejtett magatartás alkalmas a hűtlen kezelés elkövetési magállapítására is. Álláspontja szerint minden munkavállaló számára evidensnek kell lennie annak, hogy a munkáltató eszközeit csak a munkaköri feladatok teljesítése érdekében lehet használni, nem lehet szándékosan kárt okozni a munkáltatónak, nem lehet a munkáltató anyagi eszközei rovására illetéktelen előnyre szert tenni. Előadta, hogy a munkaügyi bíraskodás gyakorlatában az azonnali hatályú felmondások kapcsán vannak olyan esetek, amelyek jogi megítélése egyszerű. Ilyen eset az ittas állapotban történő munkavégzés vagy a szándékos károkozás. A perbeli esetben azzal, hogy a felperes jogosulatlanul, csalárd módon vette igénybe a munkáltató gépjárművét és kárt okozott, úgy, hogy a munkáltató tulajdonát képező üzemanyagot felhasználta.

- [12] A felperes fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyását kérte annak helyes ténymegállapításai és jogi indokai alapján. Hivatkozott arra a kisbusz használatával kapcsolatban, hogy a két tanú ellentmondásosan nyilatkozott, valamint **B.F-né** és **M.R.** szavahihetősége igencsak kétségbevonható. Részéről a kisbusz engedély nélküli használatára a két szavahihetőségben kétséges tanú vallomásán kívül nem került becsatolásra egyéb más bizonyíték, így pl. az Önkormányzatának udvarát és épület előtti útszakasz, valamint a Község ... felé vezető útszakaszát figyelő kamarák felvétele melyen két tanú állításának igazolásaként látható lett volna, hogy az általa vezetett kisbusz ... irányába haladt. Előadta, hogy nem helytálló az alperes azon kijelentése, hogy csak egy alkalommal „bukott le” az engedély nélküli magáncélú gépjármű használatával, mivel az ... Önkormányzat sérelmére, az ott fennálló munkaviszony alatt és azon kívül sem követett el soha fegyelmi eljárásra, szabálysértési eljárásra vagy büntető eljárásra okot adó cselekményt. Előadta, hogy a kisbusz állítólagos engedély nélküli használata nem okozott anyagi kárt az alperesnek, hiszen hiányt nem lehetett megállapítani az önkormányzat padlólapjaiból, így az az okszerű következtetés, hogy ha nincs lopás, akkor nincs engedély nélküli buszhasználat sem, mivel az ellopott padlólap elszállítására hivatkozva szüntette meg a munkaviszonyát az alperes.

A másodfokú bíróság döntése és jogi indoka

- [13] A fellebbezés nem alapos.
- [14] A másodfokú bíróság megállapította, hogy az elsőfokú bíróság a tényállást helytállóan állapította meg, az érdemi döntésével egyetértett, a bizonyítékokat okszerűen mérlegelte, ezért az elsőfokú ítéletet a Pp. 383.§ (2) bekezdése alapján helybenhagyta. A másodfokú bíróság az ítéletet kizárólag a fellebbezési kérelem, és a fellebbezési ellenkérelem korlátai között bírálta felül.
- [15] A másodfokú bíróság az alperes fellebbezése kapcsán az alábbiakra kíván rámutatni. A munkáltató elsődlegesen arra hivatkozott, miszerint nem tartotta helytállónak azt az ítéleti megállapítását, mely szerint az alperes nem bizonyította, hogy az alperes tulajdonát képező gépkocsi jogtalan használata lényeges kötelezettségszegésnek minősül a felperes részéről. Előadta, hogy a felperes a munkáltató tulajdonát képező gépkocsit saját céljára használta úgy, hogy a használat költségei a munkáltatót terheltek, ezzel szándékosan kárt is okozott a munkáltatónak. Ebben a körben nem annak van jelentősége, hogy az önkényes használatával milyen mértékű többletköltséget, tehát kárt okozott a felperes a munkáltatónak, hanem annak, hogy ezzel a magatartásával a felperes lényeges kötelezettségszegést követett el. Álláspontja szerint a perbeli esetben azzal, hogy a felperes

jogosulatlanul, csalárd módon vette igénybe a munkáltató gépjárművét, a munkáltató tulajdonát képező üzemanyag felhasználás vonatkozásában kárt okozott.

- [16] Az Mt. 78.§ (1) bekezdése értelmében a munkáltató vagy a munkavállaló a munkaviszonyt azonnali hatályú felmondással megszüntetheti, ha a másik fél a munkaviszonyból származó lényeges kötelezettségét szándékosan vagy súlyos gondatlansággal jelentős mértékben megszegi, vagy egyébként olyan magatartást tanúsít, amely a munkaviszony fenntartását lehetetlenné teszi.
- [17] A másodfokú bíróság kiemeli, hogy az azonnali hatályú felmondás konkrétan a következő indokolást tartalmazta: „Tudomásomra jutott, hogy Ön 2017. őszén jogtalanul eltulajdonította a munkáltató tulajdonát képező 5 doboz burkolólapot, azt a munkáltató tulajdonát képező gépkocsival leszállította ...ra és ott egy családi ház fürdőszobájába beépítette.” Az elsőfokú bíróság megállapította, hogy az alperes nem tudta bizonyítani a rendkívüli felmondás azon indokát, miszerint a felperes eltulajdonította volna a járólapot, az elsőfokú eljárás során pedig maga az alperes nyilatkozott úgy, hogy a járólap beépítésére nem hivatkozik a továbbiakban. Az azonnali hatályú felmondásban az alperes nem önálló felmondási okként jelölte meg a gépjármű magán célú használatát, arra kizárólag a burkolólapok elszállítása indokkörében hivatkozott. Az azonnali hatályú felmondás, tehát nem tartalmazta azt a fellebbezésben tett új tényállítást, miszerint a felperes ezen magatartásával kárt okozott. A bírói gyakorlat töretlen abban a vonatkozásban, hogy a felmondásban szereplő indokok kibővítését nem teszi lehetővé. Az MK.95. számú állásfoglalás kimondja, hogy nincs helye olyan felmondási okok bizonyításának, amelyek közlése a felmondásban nem történt meg. A jelen esetben az azonnali hatályú felmondásban a munkáltató nem jelölte meg a szándékos károkozást, ezért utólag arra az alperes már nem is hivatkozhat. A munkaügyi jogvita során olyan további tények és körülmények bizonyításának helye lehet, amely - az indokolás keretein belül maradnak - azt kiegészítés és alátámasztják. A bizonyítás azonban nem lépheti túl a felmondásban közölt indokolás kereteit, mert az ellenkező álláspont lehetővé tenné, hogy a munkáltató a felmondásának a jogosságát olyan új felmondási okra alapítsa, amelyet az írásbeli felmondásban törvényben megszabott módon nem közölt. Ebből következik, hogy a munkáltató által eredetileg közölt felmondási okon, illetve okokon felül további felmondási okot a munkaügyi jogvita során bizonyítani nem lehet. A fentiek alapján a másodfokú bíróság nem vizsgálta, hogy a felperes a jogtalan autóhasználat következtében okozott-e kárt a munkáltatónak.
- [18] A másodfokú bíróság egyetértett az elsőfokú bíróság indokolásával, miszerint a munkáltató tulajdonát képező gépjármű magáncélú használata egy alkalommal valósult meg, amely nem tekinthető olyan súlyos kötelezettségszegésnek, amely megalapozta volna az azonnali hatályú felmondást. Az azonnali hatályú felmondást megalapozhatja pl. a munkahelyen történő alkoholfogyasztás, vagy ha a munkáltató gazdasági érdekeit jelentős mértékben sértő vagy veszélyeztető magatartást tanúsít. (EBH.1999.47.; EBH.2004/1056.) A másodfokú bíróság álláspontja szerint a felperes magatartása nem tekinthető olyan szándékos, vagy súlyosan gondatlan magatartásnak, amely megalapozta volna az azonnali hatályú felmondást. Nem értékelhető akként, hogy a felperes a munkaviszonyból eredő lényeges kötelezettségét szándékosan, vagy súlyos gondatlansággal jelentős mértékben megszegte, mivel egyszeri alkalommal történt az alperesi autó jogtalan használata. A másodfokú bíróság a cselekmény mérlegelése során arra a következtetésre jutott, az nem sértette olyan mértékben a munkáltató gazdasági érdekeit, melynek alapján azonnali hatályú felmondásnak lett volna helye.

- [19] A fentiek alapján a másodfokú bíróság megállapította, hogy az elsőfokú bíróság a bizonyítékokat okszerűen mérlegelte, és az arra alapított ítéleti döntésével egyetértett, ezért a rendelkező rész szerint határozott.

Záró rész

- [20] A másodfokú bíróság a pertárgyértékét 90.250 forint összegben állapította meg a Pp. 512.§ (1) bekezdése alapján, figyelemmel arra, hogy a felperes a munkaviszony helyreállítását nem kérte, ezért csak a fellebbezéssel érintett követelés összege határozható meg a pertárgy értékeként. A felperes a fellebbezése vonatkozásában pernyertes lett, azonban perköltség iránti kérelmet nem terjesztett elő, ezért a bíróság mellőzte a perköltség tárgyában való határozathozatalt a Pp. 81.§-a alapján.
- [21] A költségmentesség és a költségfeljegyzési jog polgári és közigazgatási bírósági eljárásban történő alkalmazásáról szóló 2017. évi CXXVIII. törvény 3.§ (1) bekezdés d) pontja alapján, valamint az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (Itv.) 5.§ (1) bekezdése alapján az alperes teljes személyes illetékmentességben részesül, így a perben felmerült fellebbezési illetéket az állam viseli.
- [22] Az ítélet elleni fellebbezés lehetőségét a Pp. 365.§-a zárja ki.
- [23] A másodfokú bíróság a fellebbezést a vészhelyzet ideje alatt érvényesült egyes eljárási intézkedésekről szóló 74/2020. (III.31.) Kormányrendelet 29.§-a alapján tárgyaláson kívül bírálta el.

Budapest, 2020. szeptember 17.

dr. Vajas Sándor
a tanács elnöke

dr. Kovács Edit s.k.
előadó bíró

dr. Mihalics Klaudia
bíró